

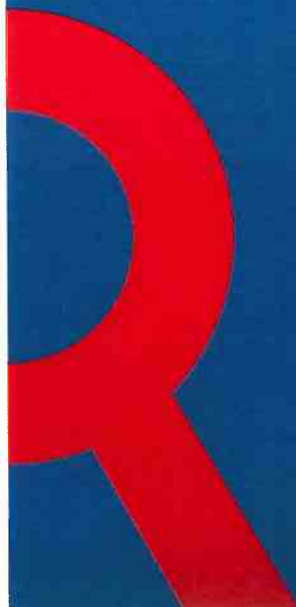

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

KRAJOWA KOMISJA NADZORU

Sprawozdanie z działalności za 2019 r. na podstawie
art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych
rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze
publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1421, z późn. zm.)

Warszawa, 16 grudnia 2019 r.

Spis treści .

	Str.
Wstęp	2
Skróty stosowane w sprawozdaniu	2
Informacje o KKN i jej zadaniach	2
Kontrole:	3
1. Opracowanie i wdrożenie zasad i procedur kontroli KKN	3
2. Plan kontroli	4
3. Wykonanie planu kontroli oraz główne ustalenia kontroli i postępowanie pokontrolne	4
4. Weryfikacja realizacji zaleceń	5
Kontrole doraźne	5
Szkolenie w zakresie przeprowadzania kontroli zapewniania jakości w firmach audytorskich	6

Wstęp

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w związku z obowiązkami informacyjnymi KKN wynikającymi z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2019 r. poz. 1571

Sprawozdanie sporządzono według stanu na dzień 16 grudnia 2019 r.

Skróty stosowane w sprawozdaniu

ustawa o zmianie ustawy	Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o biegłych rewidentach firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1571)
ustawa	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1421 ze zm.)
PIBR	Polska Izba Biegłych Rewidentów
KNA	Komisja Nadzoru Audytowego
KKN	Krajowa Komisja Nadzoru
KRBR	Krajowa Rada Biegłych Rewidentów
KRD	Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny

Informacje o KKN i jej zadaniach

KKN jest organem PIBR powoływanym przez Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów do wykonywania zadań związanych z nadzorem nad zapewnieniem jakości pracy biegłych rewidentów i firm audytorskich.

W 2019 roku w skład KKN wchodził:

do IX Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów (10-12 czerwca 2019 r.):

- Władysław Fałowski (przewodniczący),
- Jacek Wegner (zastępca przewodniczącego),
- Jadwiga Godlewska (członek),
- Antoni Kwasiborski (członek),
- Stefan Wójcicki (członek).

do IX Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania:

- Władysław Fałowski (przewodniczący),
- Jacek Wegner (zastępca przewodniczącego),
- Małgorzata Zandecka (członek),
- Antoni Kwasiborski (członek – do 18 sierpnia 2019 r.),
- Stefan Wójcicki (członek),
- Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos (członek – od 20 sierpnia 2019 r.)

W 2019 r. odbyło się 19 posiedzeń KKN, w tym:

- 11 posiedzeń KKN poprzedniej kadencji,
- 8 posiedzeń KKN obecnej kadencji.

Ustawa określiła zadania KKN jako przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów prawa, procedur i standardów przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie w zakresie:

- badań ustawowych jednostek innych niż JZP,
- ustalonym przez KRBR – usług objętych krajowymi standardami wykonywania zawodu innych niż badanie ustawowe.

Ustawa o zmianie ustawy od dnia wejścia jej w życie (5 września 2019 r.) w art. 30 pkt 1) spowodowała wstrzymanie realizacji przez KKN planu kontroli na rok 2019/2020.

Kontrole

1. Opracowanie i wdrożenie zasad i procedur kontroli KKN

KKN w 2019 r. podjęła uchwałę nr 71/79/2019 z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie procedur kontroli innych usług niż badanie ustawowe sprawozdań finansowych, istotną z punktu realizacji procesu kontroli doraźnych, obejmującą procedury kontroli wykonania:

- 1) usługi przeglądu historycznych sprawozdań finansowych,
- 2) usługi przeglądu sprawozdania finansowego,
- 3) usługi atestacyjnej, innej niż badanie i przegląd sprawozdań finansowych,
- 4) usługi atestacyjnej sprawdzania prognozowanych informacji finansowych,
- 5) usługi atestacyjnej polegającej na sporządzeniu raportu atestacyjnego na temat kontroli w organizacji usługowej,
- 6) usługi atestacyjnej, dotyczącej sprawozdania na temat gazów cieplarnianych,
- 7) usługi atestacyjnej polegającej na wydaniu raportu na temat kompilacji informacji finansowych pro forma zawartych w prospekcie,
- 8) usługi uzgodnionych procedur dotyczących informacji finansowych,
- 9) usługi kompilacji.

Uchwała została zaakceptowana przez KNA, które zgłosiło uwagi dotyczące przyszłych korekt w tym zakresie, korekt tych KKN już nie rozpatrywało.

W celu właściwego przeprowadzania całego procesu kontroli, KKN na stronie internetowej PIBR (w części dostępnej dla kontrolerów KKN) zamieszcza wzory dokumentów oraz inne pomocne dokumenty, które są wykorzystywane w procesie przeprowadzania kontroli, a także komunikaty KKN, mające na celu usprawnienie procesu przeprowadzania kontroli.

2. Plan kontroli

KKN w dniu 25 kwietnia 2019 r. przyjęła plan kontroli na okres od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. plan został zatwierdzony przez KNA dnia 13 maja 2019 r. i umieszczony na stronie internetowej PIBR.

Taki cykl kontroli i moment przyjęcia planu kontroli został sporządzony po raz drugi, aby plan był oparty na najbardziej aktualnych danych ze sprawozdań firm audytorskich (formularz P-11). Plan kontroli został zatwierdzony przez KNA w dniu 13 maja 2019 r. Plan obejmuje 242 firmy audytorskie. Podstawą opracowania planu był ustawowy cykl kontrolny oraz wykonywanie badań ustawowych.

W planie kontroli położono nacisk na ujęcie w nim firm audytorskich, które wpisywały się w jeden lub więcej z poniższych scenariuszy:

- informacje wskazujące na ryzyko zagrożenia wymaganej jakości badań sprawozdań finansowych w firmie audytorskiej (np. duża liczba badań przypadających na jednego kluczowego biegłego rewidenta, niskie ceny badania sprawozdań finansowych),

- przełożenie (z ważnych przyczyn) w firmie audytorskiej kontroli na rok 2019/2020 lub – w wyniku poprzedniej kontroli – wskazanie roku 2019 do przeprowadzenia ponownej kontroli ze względu na wagę uprzednio stwierdzonych nieprawidłowości,
- przeprowadzenie ostatniej kontroli w firmie audytorskiej w roku 2013,
- wpis firmy na listę firm audytorskich w 2013 r. i brak przeprowadzenia kontroli do dnia sporządzenia planu.

3. Wykonanie planu kontroli oraz główne ustalenia kontroli i postępowanie pokontrolne.

Z planu kontroli 2019/2020 przeprowadzono 81 kontroli w firmach audytorskich, z czego KKN zakończyła wszystkie przeprowadzone kontrole, w następujący sposób:

- w 38 firmach audytorskich nie stwierdzono nieprawidłowości,
- w 43 firmach audytorskich stwierdzono nieprawidłowości.

W wyniku kontroli 43 firm audytorskich, w których stwierdzono nieprawidłowości, KKN skierowała:

- zalecenia do 43 firm audytorskich wraz z określeniem odpowiedniego terminu, umożliwiającego ich realizację,
- zawiadomienia do KRД o podejrzeniu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez biegłych rewidentów z 8 firm audytorskich,
- informacje do KRBR o stwierdzonych nieprawidłowościach w 12 firmach audytorskich.

Z planu kontroli 2019/2020 nie przeprowadzono kontroli w 161 firmach audytorskich, z powodu ustawowego zakazu wszczynania nowych kontroli po 4 września 2019 r.

4. Weryfikacja realizacji zaleceń

W roku 2019 kontrolerzy przeprowadzili weryfikację realizacji zaleceń, wydanych po kontrolach wykonanych w roku 2018 i 2019.

Weryfikacja realizacji zaleceń po kontrolach z planu kontroli 2018/2019 wykazała brak wykonania zaleceń przez 13 firm audytorskich i w związku z tym KKN przekazała informacje do KRBR. Weryfikacja realizacji zaleceń po kontrolach z planu kontroli 2019/2020 wykazała wykonanie zaleceń przez wszystkie firmy audytorskie dla których termin realizacji zaleceń upływał 30 listopada 2019 r. Nie podjęto decyzji o realizacji zaleceń dla firmy audytorskiej z terminem realizacji zaleceń na 15 grudnia 2019 r. (odpowiedź z firmy audytorskiej 4 grudnia 2019 r.) oraz firmy audytorskiej dla której KKN określiła termin do przekazania informacji na temat wykonania zaleceń na dzień 31 marca 2020 r.

W roku 2019 przeprowadzono również weryfikację realizacji zaleceń wydanej po jednej kontroli z planu kontroli roku 2017, która wykazała brak wykonania zaleceń przez firmę audytorską i w związku z tym KKN przekazała informacje do KRBR.

Kontrole doraźne

W lutym 2019 r. KKN zakończyła kontrolę doraźną rozpoczętą w sierpniu 2018 r. w wyniku której postanowiła skierować zalecenia do firmy audytorskiej, zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego do KRД wobec 3 biegłych rewidentów (1 kluczowego biegłego rewidenta oraz 2 biegłych rewidentów przeprowadzających kontrolę jakości) oraz informację o stwierdzonych nieprawidłowościach do KRBR.

W roku 2019 r. KKN rozpoczęła i zakończyła 5 kontroli doraźnych w wyniku których:

- skierowano zalecenia - w przypadku 3 kontroli,
- skierowano zalecenia oraz nie składano zawiadomienia o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego do KRD (KRD prowadzi postępowanie dyscyplinarne w sprawie będącej przedmiotem kontroli doraźnej) – w przypadku 1 kontroli – w tym przypadku przekazano do KRD główne ustalenia i wnioski z kontroli,
- skierowano zalecenia oraz złożono zawiadomienie o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego do KRD – w przypadku 1 kontroli (1 biegły rewident).

Szkolenie w zakresie przeprowadzania kontroli zapewniania jakości w firmach audytorskich

W 2019 r. w dniach 14-17 maja w Starych Sadach, KKN zorganizowała i przeprowadziła szkolenie dla kontrolerów KKN, z udziałem kontrolerów KNA oraz przedstawicieli Biura KNA– o następującej tematyce:

- sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z badania z uwzględnieniem zmian w ustawie o rachunkowości, ustawie o biegłych rewidentach i standardach badania,
- procedury kontroli innych usług niż badanie ustawowe sprawozdań finansowych,
- wymogi wobec dokumentacji badania kapitałów własnych w spółkach handlowych,
- nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli KKN przeprowadzonych w 2018 r., a oczekiwane kierunki poprawy jakości badania sprawozdań finansowych.

Polska Izba
Biegłych
Rewidentów

al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa
telefon: 22 637 30 81-83
fax: 22 637 30 84
e-mail: biuro@pibr.org.pl